

פרשת נח

רעיון מהפרשה

הפרשה פותחת בתאור דמותו של נח: "אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורתי את הא-להים התהלך נח" [בראשית פרק ו'].

בהמשך הפרשה מסופר על דורו של נח: "ותשחת הארץ לפני הא-להים ותמלא הארץ חמס".

נח מצטווה לבנות תיבה אשר באמצעותה ינצל נח ואשר אתו מן המבול: "ואני הנני מביא את המבול מים על הארץ לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים מתחת השמים כל אשר בארץ יגוע. והקמתי את בריתי אתך ואת אלה התיבה אתה ובניך ואשתך ובני אשתך יבני בתיבה".

נשאלת השאלה והרי יש לקב'ה דרכים הרבה להציל את נח ומשפחתו ואת כל מי שישאר בחיים אחרי המבול ואם כן מדוע נצטוו נח לבנות תיבה? להלן נביא שני תרוצים לשאלה זו:

רש"י שואל שאלה זו: "ולמה הטריחו בבנין זה" ? [=של התיבה]

ומשיב: "כדי שיראוהו אנשי דור המבול עוסק בה [=בתיבה] מאה ועשרים שנה ושואלין אותו מה זאת לך ? והוא אומר להם עתיד הקב"ה להביא מבול לעולם אולי ישובו [=בתשובה] ".

לעומתו מפרש הרמב"ן: " ועוד עשו אותה [=את התיבה] גדולה, למעט בנס, כי כן הדרך בכל הניסים שבתורה או בנביאים, לעשות מה שביד אדם לעשות, והשאר יהיה בידי שמים .

ועדיין יש להקשות: אם תפקיד התיבה להציל את נוח מן המבול יש קושי שמתעורר למקרא הפסוקים הבאים שמתארים את מה שקורה עם נח אחרי המבול, ומהם עולה שגם אחרי שהמבול פסק והאדמה היתה יבישה נוח עדיין לא יוצא מן התיבה, והוא מחכה להוראה מאת ה' לצאת מן התיבה וכך נאמר:

"ויהי באחת ונשש מאות שנה בראשון באחד לחודש חרבו המים מעל הארץ ויסר נח את מקסה התיבה ויצא והנה חרבו פני האדמה".

אך נח עדיין לא יוצא מן התיבה . הוא מחכה כמעט חודשיים , וגם לא יוצא מן התיבה עד שהקב"ה מצווה אותו לעשות כן: "ובחדש השני בשבעה ועשרים יום לחודש יבשה הארץ וידבר א-להים אל נח לאמר צא מן התיבה אתה ואשתך ובניך ובני אשתך יבני בתיבה".

כדי לענות על שאלה זו עלינו להתבונן בהבדל שבין נח לאברהם:

כתוב בזוהר שבשעה שיצא נח מן התיבה ראה עולם חרב , התחיל לבכות ואמר לקב"ה מה עשית ? מדוע החרבת את עולמך ? אמר לו הקב"ה: עכשיו אתה שואל ? וכאשר אמרתי לך "קץ כל בשר בא לפני" נכנסת לבית המדרש ולא עשית דבר לתקן את הדור שלך.

לעומת זאת אברהם כאשר הקב"ה אומר לו שהוא רוצה להשמיד את סדום , אברהם עומד לפני ה' ומנסה להציל את אנשי סדום הרשעים: "ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע:אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום למען חמשים הצדיקים אשר בקרבה" [בראשית יח].

אברהם איש החסד ניסה להציל את דורו , נח היה צדיק פרטי שלא פעל לעשות למען דורו. נח היה חסד

פרשת נח

במידת החסד , וכל בניית התיבה היה כדי שנח יתקן את מידת החסד.
כל שנים עשר חודש שהיה נח בתיבה הוא לא ישן והיה עסוק לתת אוכל לכל בעלי החיים שהיו בתיבה.נח
שהיה חסר במידת החסד , עסק במשך שנה רק בנתינה למען הכלל . לנח לא היו חיים פרטיים במשך
תקופה זו , הוא לא ישן כמו כל אדם , לא היו לו חיי משפחה , וכל זה כדי לתקן את התקופה שהיה מנותק
מן הכלל , ועסק רק בעניניו הפרטיים , ברוחניות ובגשמיות..

ולכן גם כאשר נפסק המבול , ויבשה הארץ נח לא יוצא מן התיבה עד אשר יאמר לו ה' לצאת מן התיבה ,
כי השאלה איננה האם אפשר לצאת בצורה בטוחה מן התיבה , אלא מתי נגמר התקון של נח , שצריך
לתקן את מידת החסד אשר בה הוא היה חסר.
אומות העולם נחשבים בני נוח , ואנחנו בניו של אברהם אבינו. להיות בן של נוח זה לא לפגוע באחרים ,
ואילו להיות בנים של אברהם אבינו זה לעסוק בנתינה על פי התורה שתחילתה גמילות חסדים וסופה
גמילות חסדים .